

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ: ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΡΟΛΟ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Μειώνοντας την «απόσταση» από την ΘΕΩΡΙΑ στην ΠΡΑΞΗ

Εισηγητής : Νίνος Βασίλης αντιπρόεδρος της Ομοσπονδίας Βιομηχανικών
Εργατουπαλληλικών Σωματείων (ΟΒΕΣ)

1. Εισαγωγή

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην υποστήριξη της πρακτικής άσκησης. Η πρακτική άσκηση θεωρείται συχνά ως ένας τρόπος για τους νέους να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία και να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους (Wagenaar et al., 2005; Giannopoulou et al., 2020), αλλά μπορεί επίσης να αποτελέσουν πηγή εκμετάλλευσης και αθέμιτων εργασιακών πρακτικών (Chillas et al., 2015; Salamon, 2015). Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις μπορούν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων και να διασφαλίσουν ότι η πρακτική άσκηση είναι δίκαιη και παρέχει μια πολύτιμη μαθησιακή εμπειρία για τους ασκούμενους (Gumbrell-McCormick, & Hyman, 2013).

Ένας τρόπος με τον οποίο οι συνδικαλιστικές οργανώσεις μπορούν να βοηθήσουν στην πρακτική άσκηση είναι να υποστηρίξουν τη δίκαιη πρακτική άσκηση (Swan, 2015). Αυτό περιλαμβάνει την υπεράσπιση της αμειβόμενης πρακτικής άσκησης, της πρακτικής άσκησης που παρέχει επαρκή κατάρτιση και υποστήριξη στον ασκούμενο αλλά και της ενημέρωσης και πληροφόρησης των πρακτικάρων σχετικά με τα εργασιακά τους δικαιώματα (Oberhuemer, 2015). Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις μπορούν να εργαστούν για να διασφαλίσουν ότι η πρακτική άσκηση δεν χρησιμοποιείται ως υποκατάστατο της κανονικής απασχόλησης και ότι οι ασκούμενοι δεν αναμένεται να εκτελούν εργασίες που κανονικά θα εκτελούνταν από έναν αμειβόμενο υπάλληλο.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις μπορούν επίσης να βοηθήσουν στην πρακτική άσκηση συνεργαζόμενοι με τους εργοδότες για την ανάπτυξη και εφαρμογή προγραμμάτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες τόσο

του εργοδότη όσο και του ασκούμενου (Sokas et al., 2019). Αυτό περιλαμβάνει την εργασία για να διασφαλιστεί ότι η πρακτική άσκηση παρέχει μια πολύτιμη μαθησιακή εμπειρία για τον ασκούμενο, ενώ ταυτόχρονα καλύπτει τις ανάγκες του εργοδότη. Τα συνδικάτα μπορούν να παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για πρακτική άσκηση, καθώς και να βοηθήσουν στην ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης και υποστήριξης για τους ασκούμενους.

Εκτός από αυτές τις άμεσες μορφές βοήθειας, τα συνδικάτα μπορούν επίσης να διαδραματίσουν ρόλο στη διαμόρφωση της δημόσιας πολιτικής γύρω από την πρακτική άσκηση (Maertz, 2014). Αυτό περιλαμβάνει την υπεράσπιση νόμων και κανονισμών που προστατεύουν τα δικαιώματα των ασκούμενων και διασφαλίζουν ότι η πρακτική άσκηση είναι δίκαιη και δίκαιη. Τα συνδικάτα μπορούν να εργαστούν για να ευαισθητοποιήσουν τη σημασία της πρακτικής άσκησης ως εργαλείο για την ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού και να υποστηρίξουν πολιτικές που υποστηρίζουν την επέκταση της πρακτικής άσκησης υψηλής ποιότητας.

Σκοπός της εισήγησης του κ. Νίνου Βασίλειου, αντιπροέδρου της ΟΒΕΣ, είναι να παρουσιάσει τις εμπειρίες, τα προβλήματα και τις προτάσεις πολιτικής σχετικά με την ενίσχυση της πρακτικής άσκησης στην Ελλάδα.

2. Το ισχύον καθεστώς των εργασιακών σχέσεων σήμερα αναφορικά με τους νέους

Οι νέες γενιές, «οι νέοι εργαζόμενοι», βρίσκονται σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο εργασιακό περιβάλλον, ευάλωτοι στις μεταλλαγές που γίνονται τόσο στην Ελλάδα όσο και στις Ευρωπαϊκές χώρες. Ένας πρωτοεισερχόμενος εργαζόμενος, όταν είναι άρτια προετοιμασμένος είναι ανταγωνιστικός, έχει αυτοπεποίθηση, έχει πολλές επιλογές για την μετάβασή του στην αγορά εργασίας.

Η δεκαετής οικονομική κρίση και η πανδημία που βίωσε η Ελλάδα, επέφεραν δραματικές αλλαγές στην οικονομία και την απασχόληση. Αναδείχθηκαν πολλά προβλήματα, όπως η αύξηση του ποσοστού ανεργίας, η μείωση του βιοτικού επιπέδου και η μείωση των μισθών ιδιαίτερα για τους νέους εργαζόμενους. Υπήρξαν ραγδαίες τεχνολογικές

αλλαγές, με διαφορετικές απαιτήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο που διαμόρφωσαν ένα νέο εργασιακό τοπίο.

Το μέλλον της εργασίας, το μέλλον της εκπαίδευσης και οι ανάγκες της επαγγελματικής κατάρτισης σε σχέση με την εργασιακή ζήτηση είναι απρόβλεπτο. Οι εποχικοί εργαζόμενοι, όπως για παράδειγμα στον τομέα του τουρισμού και στην παραγωγή εποχικών προϊόντων, δεν αποτελούν λύση στο πρόβλημα της ανεργίας. Η περιστασιακή επιδοματική πολιτική της κυβέρνησης αναβάλλουν την λύση του προβλήματος. Η απασχόληση των νέων αποφοίτων μέσα σε ένα περιβάλλον ανταγωνιστικής παροχής εργασίας, εξαρτάται από την άρτια και εξειδικευμένη εκπαίδευσή τους. Όταν είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι έχουν περισσότερες ευκαιρίες, περισσότερες πιθανότητες να βρουν εργασία σε καλό εργασιακό περιβάλλον με καλές παροχές.

Κατά κανόνα οι δεξιότητες των εργαζομένων προσαρμόζονται σύμφωνα με την ζήτηση και αντιστοιχίζονται στους χώρους εργασίας την δεδομένη στιγμή στην διάρκεια του χρόνου. Η λύση στο πρόβλημα, είναι η ποιοτική διαφορά ανάμεσα στο σύστημα εκπαίδευσης ανά ειδικότητα, σε σχέση με την επαγγελματική εκπαίδευση την κατάρτιση και τις δεξιότητες. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση επεκτείνεται συνεχώς σε υψηλότερα επίπεδα και προσαρμόζεται σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας όμως για να ολοκληρώνεται σωστά η ακαδημαϊκή κατάρτιση των φοιτητών απαιτείται να δοθεί έμφαση στην πρακτική τους εκπαίδευση. Στην ζήτηση νέων εξειδικευμένων επαγγελματιών η ουσιαστική πρακτική άσκηση είναι το κλειδί για έναν επιτυχημένο εργαζόμενο.

3. Η εμπειρία της πρακτικής άσκησης στην πράξη

Υπό το πρίσμα της δικής μου πρακτικής εμπειρίας στον εργασιακό χώρο, αλλά και με την συμμετοχή μου σε ομάδες εκπαίδευσης φοιτητών ΑΕΙ στην πρακτική τους άσκηση, παραθέτω τις προτάσεις μου για την βελτίωση και την ουσιαστική πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών ώστε να είναι αποτελεσματική η προετοιμασία τους και πετυχημένη η μετάβαση τους στην αγορά εργασίας.

Είναι σαφές ότι η πρακτική άσκηση δίνει προστιθέμενη αξία στο πτυχίο. Είναι απαραίτητο να μειωθεί η απόσταση της θεωρίας από την πράξη εφοδιάζοντας τους φοιτητές με δεξιότητες και εμπειρίες σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά των αναγκών της εποχής. Οι θεωρητικές γνώσεις των αποφοίτων στο γνωστικό αντικείμενο που σπούδασαν δεν διασφαλίζουν από μόνες τους την επιτυχή επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Απαιτούνται ικανότητες που θα πρέπει να αποκτηθούν μέσα σε λιγοστές ώρες πρακτικής άσκησης.

Η απόκτηση των εξειδικευμένων επαγγελματικών δεξιοτήτων από τους πρακτικάρειους πραγματοποιείται:

(α) Με τη καθημερινή πρακτική ενασχόληση στους χώρους δουλειάς, αναπτύσσοντας διαπροσωπική επικοινωνία με τους συναδέλφους τους.

(β) Με την απόκτηση κοινωνικών δεξιοτήτων στην εργασιακή κοινότητα που έχει αναπτύξει την δική της κοινωνικοεπαγγελματική κουλτούρα.

(γ) Με τη συμμετοχή σε ομαδική εργασία με αποδοχή της διαφορετικής προσέγγισης επίλυσης των προβλημάτων.

(δ) Με την απόκτηση κριτικής σκέψης και ικανότητα να παίρνουν γρήγορες και στοχευμένες αποφάσεις είτε σε ατομικό επίπεδο, είτε ομαδικά.

(ε) Με τη μάθηση διαφορετικών τρόπων επίλυσης στα περίπλοκα προβλήματα που θα συναντήσουν στην μελλοντική τους εργασία.

(στ) Με τη διαχείριση του επαγγελματικού περιβάλλοντος και λήψη πρωτοβουλιών που θα φέρουν δυνατά αποτελέσματα.

(η) Με την απόκτηση ικανότητας επικοινωνίας μέσα σε διαφορετικές οντότητες.

Όλα τα παραπάνω θα πρέπει να προσδιοριστούν και να δομηθούν από τον ίδιο τον ασκούμενο για να μάθει να αυτό-διοργανώνεται και να αποκτήσει επαγγελματικό προφίλ με πολυεπίπεδες εμπειρίες για την μετέπειτα σταδιοδρομία του.

Εκτιμώ ότι η πρακτική άσκηση σε σχέση με την θεωρητική ακαδημαϊκή εκπαίδευση, είναι μια πρόκληση που πρέπει όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς όχι μόνο να μικρύνουν την διαφορά που τις χωρίζει αλλά να εντοπίσουν και να ξεπεράσουν τα πρακτικά εμπόδια. Σίγουρα απαιτούνται τολμηρές αλλαγές οι οποίες συνοψίζονται στις παρακάτω:

(α) Αλλαγές στην ακαδημαϊκή κοινότητα με τα πανεπιστήμια να υιοθετήσουν νέες πρακτικές.

(β) Αλλαγές στον τρόπο στήριξης από τους εκπροσώπους της πολιτείας και τους κοινωνικούς εταίρους, για να βοηθήσουν οικονομικοτεχνικά την ουσιαστική πρακτική εκπαίδευση των φοιτητών.

(γ) Αλλαγές στον τρόπο σκέψης των εργοδοτών των επιχειρήσεων, για να στηρίξουν πρακτικά και ουσιαστικά με πολύ συγκεκριμένες διαδικασίες και δράσεις τους ασκούμενους αποφοίτους ώστε να αποκτήσουν επαγγελματικές ικανότητες.

(δ) Αλλαγές στην κουλτούρα των ασκούμενων φοιτητών ώστε συνειδητά για αποκτήσουν επαγγελματικές δεξιότητες στην πρώτη τους εργασιακή εμπειρία σύμφωνα πάντα με το αντικείμενο των σπουδών τους.

Αισθανόμενος την υποχρέωση να βοηθήσω στο ελάχιστο τους φοιτητές, ώστε να γίνει ουσιαστική η πρακτική τους άσκηση, αλλά και τις προσδοκίες μου να είναι ικανοί και πετυχημένοι ως νεοεισερχόμενοι εργαζόμενοι, θα ήθελα να μεταφέρω τα προβλήματα και τις προτάσεις μου με γνώμονα όχι μόνο την πολυετή εμπειρία μου στους χώρους δουλειάς αλλά όπως έχουν συν διαμορφωθεί και από ανταλλαγή απόψεων άλλων εκπαιδευτών σε επιχειρήσεις που εκπαιδεύουν ασκούμενους φοιτητές.

3.1. Προβλήματα στο υπάρχον σύστημα Πρακτικής Άσκησης

Το υπάρχον σύστημα πρακτικής άσκησης παρουσιάζει σημαντικά προβλήματα τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να διασφαλιστεί ο ουσιαστικός σκοπός της πρακτικής άσκησης.

Υπάρχει η γενική τάση στις επιχειρήσεις να μην θέλουν να διαθέσουν τους εργαζόμενους τους κυρίως τους έμπειρους με μεταδοτικότητα για τις εκπαιδεύσεις των φοιτητών γιατί οι ώρες απασχόλησης τους δεν είναι καθόλου ανταποδοτικές προς όφελος του εργοδότη.

Ο χρόνος εκπαίδευσης των φοιτητών στις επιχειρήσεις παρότι είναι μικρός έχει οικονομικό κόστος με σημαντικές συνέπειες στους δείκτες απόδοσης και στην παραγωγικότητα. Υπάρχουν κίνδυνοι στην λειτουργία της ίδιας της επιχείρησης αλλά και πολλές φορές κίνδυνοι στην ασφάλεια των ίδιων των φοιτητών που συμμετέχουν π.χ. σε δύσκολες παραγωγικές διαδικασίες.

Η εκπόνηση της πρακτικής άσκησης των φοιτητών δεν έχει μαθησιακά αποτελέσματα γιατί δεν είναι σωστά προετοιμασμένη και προσαρμοσμένη στις απαιτήσεις με τις ιδιαιτερότητες της ειδικότητας. Στους εκπαιδευτές δεν είναι ξεκάθαρες και δομημένες οι δεξιότητες που πρέπει να διδάξουν για να μπορούν οι ασκούμενοι να αποκτήσουν επαγγελματική κατάρτιση και εμπειρία.

Η συνεργασία της ακαδημαϊκής κοινότητας των ΑΕΙ με τους εκπροσώπους των εργοδοτών χάνετε στο κυνήγι εύρεσης θέσεων πρακτικής άσκησης. Η πολυπλοκότητα στις διαδικασίες και η χρονοβόρα γραφειοκρατία λειτουργούν αποτρεπτικά στους εργοδότες να διαθέσουν τις επιχειρήσεις τους.

Οι φοιτητές αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια, σχετικά με τις ικανότητες και τις δυνατότητες που διαθέτουν όπως είναι οι προκαταλήψεις, τα στερεότυπα, και οι παρανοήσεις. Οι εκπαιδευτές θέλουν να τους εντάξουν άμεσα στις εργασιακές ανάγκες λειτουργίας της εταιρείας αποκομίζοντας έτσι οφέλη η ίδια η εταιρεία.

3.2. Εμπειρίες από την πρακτική εκπαίδευση φοιτητών

Έχει αποδειχτεί ότι η πρακτικής άσκηση συμβάλλει στην εργασιακή ένταξη των φοιτητών και είναι καθοριστικό εφόδιο για την επαγγελματική σταδιοδρομία τους. Οι επιχειρήσεις που διαθέτουν θέσεις για πρακτική άσκηση έχουν κέρδος διότι δοκιμάζουν στην πράξη υποψήφιους εργαζόμενους που πιθανά πληρούν τις προϋποθέσεις για την πρόσληψη τους στην επιχείρησή τους.

Οι φοιτητές πρέπει να αλλάξουν οπτική, να το βλέπουν ως ευκαιρία και όχι ως υποχρέωση για την απόκτηση του πτυχίου. Είναι απαραίτητο να μάθουν να επιλέγουν σωστά φορέα που ανταποκρίνεται στους προσωπικούς τους στόχους σύμφωνα με τις επιθυμίες τους, με τις ικανότητές τους και τις επαγγελματικές τους προοπτικές. Παράλληλα, οι εταιρείες πρέπει να σταματήσουν να αντιμετωπίζουν τους φοιτητές ως «τα παιδιά για την λάντζα»...Όλα τα παραπάνω συνηγορούν στην ανάγκη να αλλάξει η κακή κουλτούρα και να συμφωνηθούν οι καλές πρακτικές μεταξύ εταιρειών – πανεπιστημίων και κρατικών φορέων.

Πίνακας 1. Προτάσεις για την ενίσχυση της Πρακτικής Άσκησης

Τομέας ενδιαφέροντος	Πρόταση
Κρατικοί φορείς	Παροχή σημαντικών κινήτρων στους εργοδότες (οικονομικά - αναπτυξιακά) για να παρέχουν συγκεκριμένες θέσεις πρακτικής άσκησης σε φοιτητές. Παράλληλα, οι εργοδότες θα πρέπει να υποχρεούνται να προσφέρουν θέσεις εργασίας σε ασκούμενους φοιτητές και εάν δεν συμμορφώνονται να έχουν συνέπειες.
Εργοδότες	Διάθεση εκπαιδευμένων και πιστοποιημένων για τις ικανότητές τους εποπτών και εργαζόμενων ανά ειδικότητα που να επιβλέπουν και να εκπαιδεύουν φοιτητές.
Νομοθετικό πλαίσιο	Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου με εποπτικός - ελεγκτικός μηχανισμός που θα διασφαλίζουν ότι η πρακτική άσκηση εκπονείται με ποιοτικό και αποτελεσματικό τρόπο.
Καθηγητές	Στοχευμένη κατεύθυνση των φοιτητών να επιλέγουν την πρακτική τους άσκηση στις κατάλληλες εταιρείες για να έχουν προοπτική στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία προσλαμβανόμενοι στην ίδια την επιχείρηση.

Εταιρίες	Θα πρέπει να κάνουν σαφείς τις ανάγκες των θέσεων εργασίας που θέλουν να καλύψουν, ώστε να γίνεται η βέλτιστη αντιστοίχιση ειδικοτήτων με τους φοιτητές πρακτικής άσκησης
Εμπλεκόμενοι φορείς	Θα πρέπει να εξασφαλίζεται συνεχόμενη ανατροφοδότηση σύμφωνα με τις επικρατούσες ανάγκες της αγοράς εργασίας
Σχέση πρακτικής άσκησης	Θα πρέπει να είναι οργανωμένη και γραπτώς συμφωνημένη μεταξύ των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων χωρίς να παραβιάζεται.
Εκπαίδευση	Θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένη ανά ειδικότητα, με σαφείς οδηγίες στο πλαίσιο των εργασιακών υποχρεώσεων και συγκεκριμένα βήματα υλοποίησης της από όλους...
Επικοινωνία	Θα πρέπει να φτιαχτεί αμφίδρομο σύστημα επικοινωνίας και ενημέρωσης μεταξύ των εμπλεκόμενων, για την οργάνωση και την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης
Προστασία	Θα πρέπει να υπάρξει μηχανισμός προστασίας των ασκούμενων φοιτητών από εταιρείες που εφαρμόζουν την λογική «ο μικρός για τις φωτοτυπίες»...
Διάρκεια και αμοιβή	Θα πρέπει να αυξηθεί η διάρκεια της πρακτικής εκπαίδευσης και να αυξηθεί η αμοιβή που λαμβάνουν οι φοιτητές.

Δεν θα πρέπει να παραλείψω ότι οι νεοεισερχόμενοι εργαζόμενοι θα πρέπει να γνωρίζουν πως να διεκδικήσουν κατά την πρόσληψή τους την σύναψη μιας σωστής Συλλογικής Σύμβαση Εργασίας Σ.Σ.Ε. καθόλα δίκαιη και αυτονόητα σύννομη. Μια σύμβαση που θα αφορά την πραγματική απασχόλησή τους με προοπτικές και ικανοποιητικές αμοιβές. Να μην επιτρέψουν στους κακούς εργοδότες να εκμεταλλευτούν τους βιοποριστικούς λογούς των νέων εργαζομένων. Να μην επιτρέψουν με την συμμετοχή τους σε κακούς εργοδότες να επιβάλουν τον «νόμο της σιωπής» με ευέλικτες μορφές απασχόλησης, ανασφάλιστους εργαζόμενους, εργασία χωρίς ωράρια και αμοιβές μη αντάξιες των επαγγελματικών ικανοτήτων τους .

Τέλος οι ασκούμενοι φοιτητές δεν πρέπει να θυσιάσουν την γνώση που με κόπο απέκτησαν από την μάθηση στα ΑΕΙ σε ανεπιθύμητες θέσεις εργασίας, Τους προτρέπω να συμμετέχουν ουσιαστικά στην πρακτική τους εκπαίδευση για να αποκτήσουν επαγγελματικές δεξιότητες που θα τους οπλίσουν με αυτοπεποίθηση για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

4. Συμπεράσματα

Τα προγράμματα πρακτικής άσκησης αποτελούν ουσιαστικό συστατικό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προσφέροντας στους φοιτητές πρακτική εμπειρία και πρακτική κατάρτιση στους τομείς που επιλέγουν. Ωστόσο, πολλά προγράμματα πρακτικής άσκησης αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της ανεπαρκούς χρηματοδότησης, της κακής ποιότητας εκπαίδευσης και της έλλειψης νομικής προστασίας για τους ασκούμενους.

Πρώτον, η αυξημένη χρηματοδότηση για προγράμματα πρακτικής άσκησης είναι ζωτικής σημασίας. Τα πανεπιστήμια και το κράτος θα πρέπει να παρέχουν περισσότερη οικονομική υποστήριξη στους φοιτητές κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους κατάρτισης, ενώ αποκτούν πολύτιμη εργασιακή εμπειρία. Επιπλέον, στις εταιρείες που συμμετέχουν σε προγράμματα πρακτικής άσκησης θα πρέπει να δοθούν κίνητρα για να το πράξουν μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων ή άλλων μορφών οικονομικής υποστήριξης.

Δεύτερον, η ποιότητα της εκπαίδευσης που παρέχεται κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης πρέπει να βελτιωθεί. Τα πανεπιστήμια και οι εταιρείες θα πρέπει να συνεργάζονται για να διασφαλίσουν ότι οι μαθητές λαμβάνουν πολύτιμες δεξιότητες και γνώσεις κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης. Αυτή η συνεργασία θα μπορούσε να περιλαμβάνει ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών, προγράμματα καθοδήγησης και περισσότερες ευκαιρίες για τους μαθητές να συνεργαστούν με επαγγελματίες του κλάδου. Σε αυτή τη σχέση, ιδιαίτερη σημασία έχουν και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις μέσω της γνώσης των μελών τους για τις δεξιότητες και τα προσόντα του κλάδου οργάνωσής τους.

Τρίτον, απαιτείται ισχυρότερη νομική προστασία για τους ασκούμενους. Το κράτος θα πρέπει να θεσπίσει και να επιβάλει κανονισμούς που διασφαλίζουν ότι οι εκπαιδευόμενοι λαμβάνουν δίκαιη αποζημίωση, ασφαλείς συνθήκες εργασίας και προστασία από διακρίσεις. Αυτό θα βοηθήσει να διασφαλιστεί ότι οι περίοδοι πρακτικής άσκησης είναι μια θετική και ικανοποιητική εμπειρία για τους σπουδαστές, αντί για εκμετάλλευση ή επιβλαβή.

Τέλος, η μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων, κράτους και κοινωνικών εταίρων είναι απαραίτητη για τη δημιουργία ενός πιο ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού συστήματος πρακτικής άσκησης. Αυτή η συνεργασία θα μπορούσε να περιλαμβάνει την ανταλλαγή πόρων, τον συντονισμό των προσπαθειών για τον εντοπισμό των κενών δεξιοτήτων και των αναγκών του κλάδου και τη δημιουργία περισσότερων ευκαιριών για τους μαθητές να συνεργαστούν με επαγγελματίες του κλάδου.

Συμπερασματικά, η ενίσχυση των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης από τα πανεπιστήμια απαιτεί τη συνεργασία διαφόρων ενδιαφερομένων. Τα πανεπιστήμια, το κράτος και οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να συνεργαστούν για να διασφαλίσουν ότι οι περίοδοι πρακτικής άσκησης χρηματοδοτούνται επαρκώς, να προσφέρουν εκπαίδευση υψηλής ποιότητας, να παρέχουν ισχυρή νομική προστασία στους ασκούμενους και να προωθήσουν τη συνεργασία μεταξύ ακαδημαϊκού κόσμου και βιομηχανίας. Εφαρμόζοντας αυτές τις συστάσεις, μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι οι περίοδοι πρακτικής άσκησης θα παραμείνουν πολύτιμο μέρος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και θα προσφέρουμε

στους φοιτητές την πρακτική εμπειρία και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να επιτύχουν στους επιλεγμένους τομείς.

Πηγές

Chillas, S., Marks, A., & Galloway, L. (2015). Learning to labour: an evaluation of internships and employability in the ICT sector. *New technology, work and employment*, 30(1), 1-15.

Giannopoulou, E., Toulidas, T., Kaldis, P., Panagiaris, G., Papageorgiou, E., Fois, C. T., & Alexopoulos, A. (2020). ASSESSMENT OF THE TRAINEESHIP IMPORTANCE FOR THE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS (HEIS). A CASE STUDY OF THE ERASMUS+ PROGRAMME. In *INTED2020 Proceedings* (pp. 2328-2337). IATED.

Gumbrell-McCormick, R., & Hyman, R. (2013). *Trade unions in Western Europe: hard times, hard choices*. Oxford University Press.

P. Maertz Jr, C., A. Stoeberl, P., & Marks, J. (2014). Building successful internships: lessons from the research for interns, schools, and employers. *Career Development International*, 19(1), 123-142.

Oberhuemer, P. (2015). Seeking new cultures of cooperation: A cross-national analysis of workplace-based learning and mentoring practices in early years professional education/training. *Early Years*, 35(2), 115-123.

Salamon, E. (2015). (De) valuing intern labour: Journalism internship pay rates and collective representation in Canada. *tripleC: Communication, Capitalism & Critique. Open Access Journal for a Global Sustainable Information Society*, 13(2), 438-458.

Sokas, R. K., Dong, X. S., & Cain, C. T. (2019). Building a sustainable construction workforce. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(21), 4202.

Swan, E. (2015). The internship class: Subjectivity and inequalities—gender, race and class. In *Handbook of gendered careers in management* (pp. 30-43). Edward Elgar Publishing.

Wagenaar, A., Scherpbier, A. J. J. A., Boshuizen, H. P. A., & Van der Vleuten, C. P. M. (2003). The importance of active involvement in learning: A qualitative study on learning results and learning processes in different traineeships. *Advances in Health Sciences Education*, 8, 201-212.

